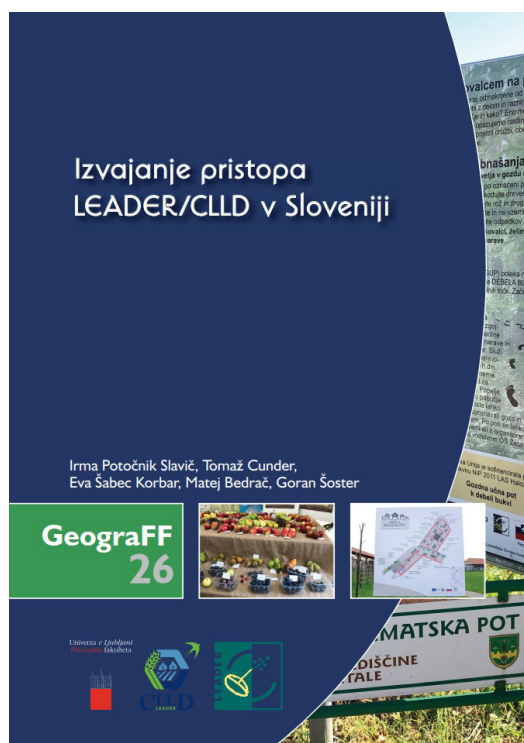

Knjiga je namenjena vsem, ki želijo bolje spoznati zgodovino in trenutni položaj slovenskih manjšin v sosednjih državah. Še posebno toplo jo priporočam učiteljem geografije, ki bodo z njo lahko osvežili in obogatili vedenje o izbrani tematiki.

Boštjan Rogelj

IZVAJANJE PRISTOPA LEADER/CLLD V SLOVENIJI

Irma Potočnik Slavič, Tomaž Cunder, Eva Šabec Korbar, Matej Bedrač, Goran Šoster: Izvajanje pristopa LEADER/CLLD v Sloveniji. Ljubljana: Založba Univerze, 2022, 307 strani.

Monografija z naslovom Izvajanje pristopa LEADER/CLLD v Sloveniji, ki je nastala v soavtorstvu (Irma Potočnik Slavič, Tomaž Cunder, Eva Šabec Korbar, Matej Bedrač, Goran Šoster), je verjetno ena najbolj, če ne najbolj celovita in strokovno zasnovana raziskava ter analiza vseh procesov, ki so se po osamosvojitvi dogajali na področju razvoja podeželja v Sloveniji, s posebnim poudarkom na razvoju lokalnih skupnosti. V petih

poglavjih in na 300 straneh obdela in predstavi ključne aktivnosti, ki so se na podeželju dogajale v smislu razvojnih, organizacijskih, upravljavskih in ostalih družbenih procesov, povezanih z iniciativo LEADER oziroma t. i. razvojnim pristopom »od spodaj navzgor«. Poleg tega temeljito analizira in predstavi procese in deležnike, ki so vodili k uveljavitvi najprej programa LEADER in kasneje pristopa CLLD v Sloveniji. Slovenija je vsekakor imela in ima svoje lastne izkušnje in pristop pri razvoju podeželskih območij, začevši v programih Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi – CRPOV, ki so se v posameznih časovnih obdobjih nadgrajevali in dopolnjevali, preko v publikaciji predstavljenih pristopov in posameznih razvojnih faz vse do današnjega aktualnega celovitega razvoja lokalnih skupnosti (CLLD) kot pomembnega pristopa v okviru Evropske unije na področju razvoja podeželja. Monografija vsebuje 84 slik in 20 preglednic, v 50-stranski prilogi pa so še dodatne preglednice, ki nudijo podrobnejšo predstavitev posameznih kazalnikov na ravni lokalnih akcijskih skupin. Le-te bodo nedvomno v pomoč posameznim lokalnim akcijskim skupinam pri pripravi Strategij lokalnega razvoja (SLR), kar še dodaja vrednost in dokumentarnost vsebini monografije.

Glede na naravo preučevanih vprašanj so avtorji v svojem raziskovalnem pristopu uporabljali metode, ki so v družbenih in ekonomskih vedah prepoznane kot aktualne in učinkovite. V skladu s tem so uporabljali različna temeljna raziskovalna in metodološka načela, kot so npr. dialektična, sintetična in metoda preverjanja itd. Ustrezni viri domače in tuje literature ter razpoložljivi statistični podatki so učinkovito in prepričljivo dopolnili vsebino in strokovni tekst. Vsebina raziskovalne tematike je predstavljena jasno, sistematično in dosledno, jezik in slog pisanja (glede na večje število avtorjev) je enoten, natančen in jasen.

Izid monografije »Izvajanje pristopa LEADER/CLLD v Sloveniji« vsekakor predstavlja zelo pomemben dosežek vseh sodelujočih avtorjev in hkrati zelo aktualno raziskavo, ki je pomembna za vse, ki aktivno sodelujejo in prispevajo k ustvarjanju novega gospodarskega okolja na podeželju v Sloveniji. Ta publikacija prihaja k nam v času, ko smo se skozi prizmo potrebne gospodarske preobrazbe primorani soočiti z veliko izzivi in pa tudi negotovostmi ter dvomi o tem, kakšna bo naša prihodnost. Ob tem se pogosto pri razvojnih procesih na podeželju ukvarjamo z neusmiljeno in tudi nepošteno konkurenco. To pa tudi pomeni, da ne smemo nikoli izgubiti upanja na pozitivne spremembe, na razvojni napredek lokalnih območij, vezan na trajnostni in odgovoren odnos do naravnih virov in bogate kulturne dediščine, kakor tudi zaupanja v ustvarjalnost in inovativnost posameznikov ter institucij, delujočih v teh lokalnih okoljih. Prav tako pa je to vedno in znova nova priložnost za učenje ter pridobivanje novih spoznanj in izkušenj. In ta monografija govori o vsem tem ...

Rezultati analize teoretičnih podlag in predstavitev dokazanih (in prednostnih) rešitev v praksi, s katero je prepletena monografija, predstavljajo zanesljivo orodje za analitike, raziskovalce in oblikovalce razvojnih politik. Jasno pa tudi določajo smer prihodnjih raziskav, predvsem v smislu podrobni, dodelanih in splošnih teoretičnih okolij, ki temeljijo na analizi koncepta trajnostnega razvoja lokalne skupnosti.

Zaradi svoje celovitosti predstavlja monografija pomemben prispevek tudi k razvoju znanstvenega zanimanja na področju raziskovanja spodbujanja razvoja podeželja. Delu daje visoko vrednost tudi njegov pristop, ko analitične ugotovitve bogato ilustrira z neposrednimi utemeljitvami in pojasnili intervjuvancev. Monografija je realen prikaz trenutnega stanja izvajanja programa LEADER/CLLD in dosedanjega dogajanja na področju razvoja slovenskega podeželja. Po mojem vedenju je monografija prva celovita znanstvena obravnava programa LEADER/CLLD, ki pomembno prispeva k razvoju podeželja. Avtorjem je uspelo zbrati in vključiti dovolj podatkov, mnenj in izkušenj s »terena«, ki realno prikazujejo program LEADER/CLLD z vsemi njegovimi izzivi – tako po izvajalski kot tudi upravljaljski strani. Monografija bo s prikazanimi informacijami, ugotovitvami in zaključki lahko pomembno prispevala k boljšemu izvajanju obravnavanega programa v bodoče. Avtorji v monografiji – kljub objektivnim omejitvam – podajajo mnogotere ugotovitve in zaključke, ki so lahko izhodišče za nadaljnjo znanstveno obravnavo.

Ta monografija bo vsekakor našla posebno mesto in – prepričani smo – ugoden odziv ter strokovno vrednost in pomen pri vseh že vključenih (ali pa tistih, ki to nameravajo) v procese celovitega in trajnostnega razvoja podeželskih območij v Sloveniji in tudi širše. Pri tem procesu stalne skrbi za boljše preživetje in razvoj, tako lastnega podjetniškega podviga vsakega posameznika kakor na drugi strani tudi celotne lokalne skupnosti, predstavlja ta publikacija izčrpen vir podatkov, idej in smernic za prihodnost. Avtorjem in vsem sodelujočim pri tem projektu gredo vsekakor vsa priznanja in čestitke, uporabnikom pa zanimivo in poučno branje.

Monografija je izšla pri Znanstveni založbi Filozofske fakultete, tisk je bil sofinanciran iz Mreže za podeželje – Tehnične pomoči Programa razvoja podeželja s pomočjo Društva za razvoj slovenskega podeželja in Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Koščak

SLOVENSKE SRENJE KOT IZROČILO IN PRILOŽNOST

Nevenka Bogataj (urednik): Slovenske srenje kot izročilo in priložnost. Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2021, 280 strani.

Večinoma je beseda srenja skoraj povsem izginila iz našega dnevnega besednjaka, ne vključujejo je učni načrti za geografijo, posledično se študentom geografije ob omembi tega pojma ne sprožijo verige asociacij. Zato je tako pomembno, da je v skupini številnih avtorjev in pod skrbnim uredništvom geografinje dr. Nevenke Bogataj nastal vsebinsko izjemno zanimiv zbornik besedil, ki izhaja iz bogate prakse agrarnih skupnosti v Sloveniji in sosednjih državah (Opčine in Dolina na Tržaškem, avstrijska Koroška, Čičarija).